

REVITALIZÁCIA PARKU NA MASARYKOVEJ ULICI, PREŠOV

*KRAJINÁRSKO - ARCHITEKTONICKÁ
SÚŤAŽ NÁVRHOV*

SÚŤAŽNÉ ZADANIE

vyhlasovateľ: Mesto Prešov / Odbor hlavného architekta

Obsah

1. Zámer
2. Širšie vzťahy
3. Riešené územie
4. Zeleň a klíma
5. Verejný priestor a aktivity
6. Architektúra a urbanizmus
7. Zeleň a hospodárenie s dažďovou vodou
8. Doprava a obslužnosť územia
9. Technická infraštruktúra
10. Kritéria hodnotenia návrhov
11. Predpokladané investičné náklady
12. Etapizácia realizácie
13. Záver

1. Zámer

Úvod

Zámerom Mesta Prešov je **revitalizovať Park na Masarykovej ulici (ďalej len park)** a vytvoriť z neho klimaticky odolnú, inkluzívnu a multigeneračnú oddychovo-rekreačnú zónu pre obyvateľov aj návštevníkov mesta. Ide o posledné väčšie nezastavané zelené územie v centrálnej mestskej zóne s rozlohou 8 949 m², situované medzi historickým jadrom a železničnou a autobusovou stanicou.

Park je momentálne uzatvorený, dlhodobo neudržiavaný a nevyužívaný. Cieľom súťaže je nájsť návrh, ktorý:

- zachová a ošetrí hodnotné dreviny, obnoví ekosystémové funkcie a vodozadržnú schopnosť územia;
- ponúkne pobytové, kultúrne a športové možnosti bez narušenia prírodného rázu;
- bude realizovateľný v rámci predpokladanej investície **≈ 1 050 202 € bez DPH** (podľa Štúdie uskutočniteľnosti, kap. 6);
- bude slúžiť ako pilotný príklad udržateľného mestského parku v Prešove.

Participatívny prieskum

Na tvorbe zadania sa podieľala verejnosť prostredníctvom **dvoch kôl participácie (2024)**, ktoré realizovalo Mesto Prešov v spolupráci s externými facilitátormi a odborníkmi. Spolu sa do procesu zapojilo **5 746 respondentov**, čo predstavuje historicky najväčší počet účastníkov participatívneho zisťovania k verejným priestorom v meste. Zber názorov prebiehal kombináciou online dotazníka, verejných stretnutí, terénneho mapovania a interaktívnych workshopov s rôznymi vekovými a sociálnymi skupinami.

Cieľom participácie bolo overiť potreby obyvateľov, zistiť preferencie k využívaniu priestoru a identifikovať obavy či riziká spojené s revitalizáciou. Výsledky boli kvantitatívne aj kvalitatívne vyhodnotené a stali sa legitímnym a reprezentatívnym základom pre formuláciu cieľov súťaže.

Kľúčové zistenia:

- **83 %** respondentov požaduje **maximálne zachovanie existujúcej zelene** – obyvatelia preferujú prírodný charakter parku a vyjadrujú odpor k plošným výrubom, aj za cenu obmedzenia niektorých funkcií;
- **66 %** považuje **bezpečnosť (osvetlenie, viditeľnosť)** za kritický faktor – najčastejšie spomínané boli obavy z neprehľadných zákutí, nedostatočného osvetlenia a chýbajúceho kontaktu so službami;
- **59 %** vyžaduje **verejné WC a občerstvenie** – najčastejšie sa spomínala potreba bezplatného a dostupného hygienického zázemia a malého bistra pre náhodný aj cielený pobyt;
- **58 %** sa vyslovilo za prvky pre **mládež** – chýbajúce miesta na trávenie voľného času pre túto vekovú skupinu bolo jednou z najčastejších pripomienok;
- **54 %** chce obnovu **fontány** ako symbolického a historického prvku – často bol uvádzaný ako emocionálne významný orientačný bod a nostalgický prvok spätý s pamäťou miesta.

Záväznosť

Zadanie definuje rámec, v ktorom má súťažný návrh vzniknúť. Účastník má možnosť zvoliť si formu spracovania zadania, jeho mieru detailu a rozsah. Požiadavky definované v zadaní nie sú striktné záväzné, ale sú formulované ako očakávania zadávateľa. Odchýlky od zadania sú prípustné, ak sú primerane odôvodnené. Ich vhodnosť posudzuje porota.

2. Širšie vzťahy

Poloha

Park na Masarykovej ulici sa nachádza v centrálnej časti mesta Prešov, v bezprostrednom kontakte so širším centrom a významnými dopravnými aj občianskymi uzlami. Z hľadiska územnoplánovacieho členenia ide o územie v rámci **centrálnej mestskej zóny (CMZ)** so zodpovedajúcim regulačným režimom a vysokou urbanistickou hodnotou.

Územie parku nadväzuje:

- na **mestskú triedu Masarykovu** (mestský bulvár a významná radiála);
- na **železničnú a autobusovú stanicu** ako hlavné vstupné body do mesta (vzdialenosť cca 400 m);
- na **areál okresnej prokuratúry, školy, gymnáziá a úrady** – čím vytvára potenciál kontaktnej zóny medzi administratívnou sférou a verejným priestorom;
- na historickú os pešej dopravy medzi **Námestím legionárov a Hlavnou ulicou**;
- na sieť mestskej zelene – najmä **parky na Námestí mieru, Námestí mládeže a pri rieke Torysa**.

Park je zároveň súčasťou širšej mestskej štruktúry, ktorá zohráva významnú rolu pri prepájaní urbanizovaných zón s ekologickou infraštruktúrou a pobytovým zázemím mesta.

Revitalizácia tohto priestoru bude mať nadlokálny význam nielen pre obyvateľov centra, ale aj pre dochádzajúcich z okrajových častí Prešova a okolitých obcí.

Vzhľadom na polohu pri dopravnom uzle je tiež predpoklad, že park môže plniť aj funkciu vstupného verejného priestoru pre návštevníkov mesta.

Demografia

Mesto Prešov má podľa odhadov k roku 2025 približne **82 286 obyvateľov**, čím sa zaraďuje medzi tri najväčšie mestá Slovenska. Pohlavná štruktúra je vyrovnaná – **52 % žien a 48 % mužov**. Veková štruktúra populácie je mierne starnúca: približne **16 % obyvateľov** je vo veku nad 65 rokov, **62 % v produktívnom veku (15–64 rokov)** a **22 % detí a mládeže do 15 rokov**. Mesto je významným školským, administratívnym a kultúrnym centrom regiónu.

Park na Masarykovej ulici sa nachádza v lokalite s vysokou hustotou obyvateľstva a rôznorodým sociálnym zložením. V pešom okruhu do 10 minút (cca 600–800 m) žije približne **6 500 obyvateľov**, prevažne v sídliskových bytových domoch zo 70. – 80. rokov 20. storočia. Táto časť mesta je charakteristická stabilizovaným obyvateľstvom stredného veku, no s postupne rastúcim podielom seniorov.

Lokalita je zároveň významným centrom dennej mobility: nachádzajú sa tu viaceré **vzdelávacie inštitúcie** (stredné školy, gymnáziá), **súdne a administratívne objekty**, zdravotnícke zariadenia a **dopravné terminály**. Tieto funkcie generujú každodenný pohyb stoviek až tisícov ľudí z iných častí mesta a regiónu. Výsledkom je územie s vysokou koncentráciou mladých ľudí počas vyučovania a výrazným striedaním používateľov počas dňa. Revitalizovaný park tak bude plniť dôležitú úlohu rekreačného aj tranzitného verejného priestoru pre rôzne vekové a sociálne skupiny.

V území pôsobí viacero **stredných škôl** (napr. Spojená škola na ulici, Súkromná stredná odborná škola), čo zvyšuje podiel mladých ľudí v popoludňajších hodinách. V blízkosti sa nachádzajú aj **úrady, finančné inštitúcie a historické centrum**, čo generuje každodenný pohyb ďalších stovák zamestnancov a návštevníkov. Vďaka týmto faktorom má riešené územie potenciál slúžiť širokému spektru používateľov a vytvárať inkluzívne prostredie pre rôzne cieľové skupiny.

3. Riešené územie

Charakteristika územia

Riešené územie predstavuje verejný park na Masarykovej ulici v meste Prešov. Zo západu je jeho hranicou **železničná trať**, z juhu nadväzuje na **fragment parku s objektmi stravovacích služieb**, zo severu je ohraničený **Partizánskou ulicou a areálom pravoslávnej cirkvi** a z východu ho ohraničuje **Masarykova ulica**. Priestor má nepravidelný tvar a zaberá plochu **8 949 m²** (t. j. **0,895 ha**).

Pozemok je vo vlastníctve **mesta Prešov**.

Územie bolo dlhodobo využívané ako mestský park so zeleňou, chodníkmi, fontánou a oddychovými plochami. V minulosti sa v priestore nachádzali aj detské ihriská, ktoré boli v dôsledku nevyhovujúceho stavu odstránené.

Park je zároveň súčasťou širšej mestskej štruktúry, ktorá zohráva významnú rolu pri prepájaní urbanizovaných zón s ekologickou infraštruktúrou a pobytovým zázemím mesta. Revitalizácia tohto priestoru bude mať nadlokálny význam nielen pre obyvateľov centra, ale aj pre dochádzajúcich z okrajových častí Prešova a okolitých obcí.

Vzhľadom na polohu pri dopravnom uzle je tiež predpoklad, že park môže plniť aj funkciu vstupného verejného priestoru pre návštevníkov mesta.

Územnoplánovacia informácia

Podľa platného Územného plánu mesta Prešov sa riešené územie nachádza na ploche urbanistickej zelene s regulatívom **RL G.2 – Plochy urbanistickej zelene**. Tento regulatív umožňuje využitie na parky, parkovo upravené plochy a rekreačné aktivity s doplnkovými stavbami, ako sú detské ihriská, športoviská, občerstvenie a verejné toalety, primerane k veľkosti územia. Maximálna zastavanosť budovami je 10 % z plochy parcely, pričom budovy môžu mať najviac dve nadzemné podlažia a podkrovia. Podiel zelene musí tvoriť minimálne 80 % a podiel vysokej zelene nesmie prekročiť 50 %.

Územie zároveň zasahuje do viacerých ochranných pásiem a regulačných vrstiev:

- nachádza sa v **centrálnej mestskej zóne (CMZ)**,
- je súčasťou **ochranného pásma pamiatkovej rezervácie** (regul. RL 11.14),
- zasahuje do **územia archeologickej lokality** (regul. RL 7),
- jeho západná časť sa nachádza v **ochrannom pásme železničnej trate** (regul. RL 11.2).

Z týchto skutočností vyplýva potreba konzultácií s príslušným orgánom ochrany pamiatok – **Krajským pamiatkovým úradom Prešov** – a zohľadnenie požiadaviek vyplývajúcich z archeologického výskumu a režimu ochrany kultúrneho dedičstva v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Historický kontext

Územie parku na Masarykovej ulici má bohatú historickú vrstvu, ktorá siaha až do 18. storočia. Pôvodne sa v tejto časti mesta nachádzalo panské sídlo s hospodárskym dvorom, známe ako **Szirmayovský kaštieľ** alebo **palác Tomáša Szirmaya** – významného šľachtica a neskôr aj župana prešovskej župy. Tento objekt, situovaný na okraji vtedajšieho mesta, mal pôdorys v tvare písmena L a bol súčasťou rozsiahlejšieho areálu.

Kaštieľ i príľahlý parkový areál prešli v priebehu storočí niekoľkými prestavbami a zmenami vlastníkov. Postupom času sa pôvodný názov stavby vytratil z povedomia verejnosti a objekt získal nové funkcie – bol známy ako **Dom pionierov a mládeže**, neskôr ako **sídlo Pravoslávnej bohosloveckej fakulty**.

Park samotný prešiel postupným vývojom, pričom si zachoval svoju pobytovú funkciu a územnú kontinuitu. Významným momentom v jeho histórii bol vznik železničnej trate v tesnom susedstve a výstavba Masarykovej ulice ako dopravnej osi, čo výrazne ovplyvnilo jeho charakter. Park zohrával úlohu pobytového priestoru pre školské inštitúcie, deti a obyvateľov centrálnej zóny mesta počas väčšiny 20. storočia.

Revitalizácia územia má ambíciu nadviazať na túto historickú vrstvu, rešpektovať kontinuitu miesta a zohľadniť jeho identitu v súčasnom urbanistickom kontexte.

Rozsah riešenia

Riešeným územím tejto súťaže je výhradne mestský park nachádzajúci sa na parcele č. 3902 v katastrálnom území Prešov, ktorý je vo vlastníctve mesta Prešov. Návrh musí komplexne riešiť tento priestor vrátane jeho kompozičného, funkčného, vegetačného, technického a prevádzkového usporiadania.

Zároveň sa od účastníkov súťaže očakáva, že v rámci ideového konceptu návrhu vyjadria svoj názor aj na **príľahlé fragmenty parku južne od riešenej parcely**, vrátane objektu nachádzajúceho sa na južnej hranici riešenej parcely až po **Škultétyho ulicu**. Súčasťou tohto širšieho rámca je aj **tzv. dom č. 37 z 19. storočia**, ktorý kedysi vlastnil **Sándor Bretz** – prešovský hlavný mestský architekt a filantrop. Je žiadúce zvážiť potenciál jeho odkúpenia a obnovy za účelom vytvorenia funkcie občianskej vybavenosti, kultúrneho alebo komunitného využitia.

Návrh má zároveň zohľadniť, že hlavný **peší vstup** a **obslužný vstup** do riešeného územia bude situovaný z **Masarykovej ulice**, no zároveň sa kladie dôraz aj na vytvorenie **kvalitného pešieho a cyklistického vstupu zo západnej strany od Pavlovičovho námestia**.

Park je potrebné riešiť ako uzatvárateľný, súčasťou riešenia má byť aj oplatenie riešeného územia. Technické riešenie má klásť dôraz aj na budúce možné rozšírenie parku.

4. Zeleň a klíma

Stav a štruktúra vegetácie

Riešené územie je pokryté parkovou zeleňou s výraznou stromovou vegetáciou. Dendrologický prieskum z roku 2024 identifikoval **celkovo 258 stromov**, ktoré tvoria kľúčový vegetačný prvok územia. Ide prevažne o staršie jedince so zníženou vitalitou a zložitými zdravotnými pomermi, ktorých prítomnosť významne ovplyvňuje kvalitu verejného priestoru.

Z hľadiska zdravotného stavu a odporúčaných opatrení boli stromy rozdelené nasledovne:

- **142 stromov** je odporúčaných na ponechanie,
- **61 stromov** si vyžaduje odborné arboristické ošetrovanie,
- **55 stromov** je navrhnutých na výrub (najmä pre výrazne zhoršený zdravotný stav).

Druhovú skladbu je pomerne pestrá. Dominujú: **javor mliečny (*Acer platanoides*)**, **javor poľný (*Acer campestre*)** – 34 ks a ďalšie druhy ako borovica čierna, breza previsnutá, či smrek obyčajný. V území sa nachádzajú aj hodnotné solitéry a skupiny drevín s historickým a kompozičným významom.

V parku boli zároveň identifikované viaceré **invázne a expanzívne dreviny**, najmä **javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*)**, ktoré môžu negatívne ovplyvňovať pôvodnú vegetáciu a biodiverzitu územia. Návrh by mal reflektovať potrebu ich eliminácie a ekologickej obnovy porastov. Identifikované je pomerne rozsiahle napadnutie imelom.

Kľúčovým cieľom návrhu bude posúdenie hodnoty existujúcich drevín, návrh novej výsadby a celkové kompozičné usporiadanie vegetácie v území v súlade s ekologickými, mikroklimatickými a estetickými požiadavkami.

Mikroklima a ekologický význam

Park na Masarykovej ulici predstavuje významný prvok ekologickej infraštruktúry v centrálnej časti mesta. Pôsobí ako klimatický regulátor, poskytuje tieň, znižuje teplotné výkyvy a zachytáva znečistenie ovzdušia v blízkosti dopravne zaťaženej Masarykovej ulice. Vzhľadom na zmenu klímy a prebiehajúce otepľovanie je vhodné aplikovať princípy klimaticky odolného dizajnu – výber druhov odolných voči suchu, intenzívnejšia retencia zrážok, hospodárenie s dažďovou vodou a zvýšenie podielu nezastavaných priepustných plôch.

Požiadavky na riešenie

Návrh má zohľadniť:

- dendrologickú analýzu a zdravotný stav existujúcich drevín,
- návrh novej výsadby v súlade s charakterom územia a mikroklimatickými cieľmi,
- ekologickú kontinuitu s okolitou zeleňou a prírodnými prvkami,
- podporu biodiverzity a opelivých druhov (včely, motýle),
- stratégiu manažmentu dažďovej vody v území (retenčné prvky, vsakovanie),
- návrh tieniacich štruktúr a vodných prvkov na zmiernenie tepelných ostrovov.

Cieľom je vytvoriť park, ktorý bude atraktívny, klimaticky odolný, udržateľný a esteticky hodnotný pre všetky vekové kategórie. Požiadavkou je ideovo riešiť finančnú nenáročnosť a udržateľnosť navrhovaných opatrení týkajúcich sa zeleno-modrej infraštruktúry.

5. Verejný priestor a aktivity

Stav verejného priestoru

Park na Masarykovej ulici predstavuje hodnotný verejný priestor v centre mesta, avšak v súčasnosti sa nachádza v zanedbanom a technicky nevyhovujúcom stave. Spevnené plochy sú poškodené, mobiliár je absentujúci alebo nefunkčný, pôvodné detské ihriská boli odstránené a z fontány zostal len fragment. Priestor nepôsobí kompozične jednotne, chýba mu logická organizácia, orientačný systém a priestorové členenie podľa funkcií. Výrazným problémom je nedostatočné osvetlenie a bariéry pre osoby so zníženou mobilitou.

Sociálne funkcie a pobytový potenciál

Park bol využívaný širokým spektrom obyvateľov – od detí, mládeže, rodičov s deťmi, seniorov, až po študentov a zamestnancov inštitúcií sídlacích v jeho blízkosti. Napriek centrálnej polohe a potenciálu byť aktívnym mestským priestorom je v súčasnosti nefunkčný a uzavretý. Chýbajú tu herné a oddychové zóny, vodné prvky, zázemie pre komunitné aktivity aj miesta pre tichý pobyt.

Požiadavky na aktivity a program

Revitalizácia parku by mala zohľadniť potreby rôznych vekových a záujmových skupín a poskytnúť verejný priestor s vysokou pobytovou kvalitou. Návrh má preto obsahovať:

- viacúčelové zóny pre oddych, stretávanie, hru a komunitné aktivity,
- kvalitné, inkluzívne a bezpečné detské ihrisko,
- oddychové zóny pre seniorov s bezbariérovým prístupom a tienením,
- priestor pre komunitné a kultúrne podujatia,
- drobnú architektúru (lavičky, osvetlenie, smetné koše, informačné prvky),
- návrh vodného prvku, pitnej fontánky alebo prvku s mikroklimatickou funkciou,
- zázemie pre príležitostné trhové alebo komunitné využitie,
- prepojenie na širšie pešie a cyklistické trasy,
- návrh vybavenostného objektu, ktorý bude slúžiť na občerstvenie a poskytovanie hygienického zázemia (napr. toalety, prebaľovací pult, umývadlá),

Mobiliár a udržateľnosť

Navrhované riešenie má obsahovať nový mestský mobiliár, ktorý bude v súlade s princípmi udržateľného navrhovania, použitia recyklovateľných alebo trvácných materiálov a s dôrazom na estetickú a funkčnú integritu. Výber mobiliáru musí rešpektovať zásady uvedené v platnom **Manuáli verejných priestranstiev mesta Prešov**, vrátane odporúčaní na jednotný dizajnový jazyk, bezbariérovosť, klimatickú odolnosť a jednoduchú údržbu.

Cieľom je vytvoriť bezpečný, prístupný a inkluzívny priestor s vysokou mierou využiteľnosti a atraktivity počas celého dňa i roka.

Umenie

V návrhu revitalizácie parku sa odporúča zohľadniť aj zapojenie umeleckého prvku ako prirodzenej súčasti verejného priestoru. Umelecký zásah môže byť navrhnutý ako trvalý prvok, ale aj ako priestor určený na dočasné alebo striedajúce sa inštalácie. Ide o príležitosť reflektovať identitu miesta, podporiť kultúrnu rozmanitosť a aktivizovať verejnosť. Umelecký prístup by mal byť začlenený už v koncepcnej fáze návrhu, s možnosťou zapojenia miestnej komunity, umelcov alebo školských inštitúcií do výberu alebo procesu tvorby.

6. Architektúra a urbanizmus

Revitalizácia parku má ambíciu skvalitniť a sceliť priestor z urbanistického aj architektonického hľadiska. Hlavným cieľom je vytvoriť **funkčne čitateľnú, esteticky príťažlivú a z hľadiska prevádzky bezproblémovo fungujúcu štruktúru**, ktorá bude prirodzene nadväzovať na okolitý mestský kontext. Návrh má rešpektovať existujúce prírodné dominanty, najmä cenné vzrastlé stromy, a zároveň primerane doplniť alebo prehodnotiť existujúce stavebné a spevnené prvky.

Súčasťou architektonického riešenia má byť návrh:

- nového vybavenostného **objektu so zázemím pre návštevníkov** (občerstvenie, toalety, úschovňa, technické zázemie),
- riešenia spevnených plôch a peších trás v logickej, bezbariérovej a intuitívnej štruktúre,
- začlenenia **drobnej architektúry a výtvarných prvkov** do celkovej kompozície,
- premysleného osvetlenia, ktoré zabezpečí bezpečnosť aj atmosféru v noci,
- vzťahu k oploťu, resp. otvorenosti či uzatváraniu parku v rôznych časoch,
- vytvorenia vhodného a flexibilného **priestoru pre komunitné aktivity rôzneho charakteru** (napr. trhy, susedské stretnutia, kultúrne podujatia).

Dôraz sa kladie na súlad medzi architektonickým riešením a prírodným charakterom priestoru, mierku a materiálové riešenie. Preferujú sa prírodné, recyklovateľné a trvácne materiály, ktoré budú v harmonickom vzťahu k zelenej zložke parku.

Vítané je aj **začlenenie smart riešení** zameraných na efektívnu správu a údržbu priestoru, zvyšovanie bezpečnosti, informovanie verejnosti (napr. inteligentné osvetlenie, senzory, informačné systémy) alebo podporu ekologických funkcií.

7. Zeleň a hospodárenie s dažďovou vodou

Zeleň je **klúčovým prvkom** parku a jej ochrana, obnova a doplnenie predstavujú jednu z hlavných ambícií zadania. Návrh musí vychádzať z **aktuálneho dendrologického prieskumu** a **rešpektovať hodnotné dreviny**, ich zdravotný stav a priestorové nároky.

Cieľom je vytvoriť **ekologicky stabilné a esteticky príťažlivé prostredie**, ktoré bude zohľadňovať klimatické zmeny a potreby rôznych druhov užívateľov.

Požiadavky na riešenie vegetácie:

- **zachovanie a ochrana hodnotných drevín** identifikovaných v dendrologickom prieskume,
- návrh primeraných výrubov a náhradnej výsadby v súlade s odbornými odporúčaniami,
- doplnenie novej výsadby s dôrazom na biodiverzitu, klímu, sezónnu dynamiku a tieň,
- návrh podrastových a pobyťových trávnikov, záhonov a doplnkovej výsadby,
- **eliminácia výskytu inváznych druhov** rastlín a ich nahradenie pôvodnými druhmi,
- rešpektovanie koreňového systému stromov pri navrhovaní spevnených plôch,
- dôraz na znižovanie nákladov na údržbu vegetácie prostredníctvom prírode blízkych riešení, napríklad zakladaním lúčnych spoločenstiev, výberom druhovo pestrých, nenáročných a suchomilných rastlín.

Hospodárenie s dažďovou vodou:

- preferencia prírode blízkych riešení zadržiavania a využitia dažďovej vody (retenčné jazierka, vsakovacie pásy, zelené priekopy),
- minimalizácia nepriepustných povrchov a preferencia vodopriepustných materiálov, využitie dažďovej vody na zavlažovanie vegetácie a ochladzovanie prostredia.

8. Doprava a obslužnosť územia

Park sa nachádza vo vnútromestskej polohe s výbornou dostupnosťou rôznymi druhmi dopravy. Návrh by mal rozvíjať a posilniť existujúce dopravné napojenia, s dôrazom na udržateľnú mobilitu a bezpečnosť všetkých užívateľov. Riešenie má zároveň zohľadniť bezbariérový prístup a komfortnú orientáciu pre všetky vekové a pohybové skupiny.

Pešia a cyklistická dostupnosť:

- hlavný vstup do parku je z **Masarykovej ulice**, kde sa nachádza priechod pre chodcov a autobusová zastávka MHD,
- ďalšie dôležité prepojenie je zo západu – od Pavlovičovho námestia, kde sa predpokladá peší a cyklistický vstup,
- návrh má posilniť existujúce prepojenia a zabezpečiť bezbariérový pohyb v celom území,
- vhodné je doplniť stojany na bicykle v blízkosti vstupov a zvážiť napojenie na mestskú cyklistickú infraštruktúru.

Verejná doprava:

- park má **priame napojenie na mestskú hromadnú dopravu** – zastávka Masarykova sa nachádza bezprostredne pri jeho hlavnom vstupe,
- **dostupnosť hromadnou dopravou** je jednou z výhod územia a podporuje ekologickú mobilitu návštevníkov.

Automobilová doprava a obslužnosť:

- park je obslužne prístupný autom z Masarykovej ulice, kde je možné zabezpečiť vstup pre údržbu a zásobovanie vybavenostného objektu,
- v návrhu je potrebné **zohľadniť krátkodobé státie pre obslužné a servisné vozidlá**, ktoré nebudú rušiť pešie ani cyklistické trasy,
- zadanie nepožaduje riešenie statickej dopravy (parkovacích kapacít) pre návštevníkov.

9. Technická infraštruktúra

Riešené územie je **technicky napojené na všetky základné inžinierske siete**, ktoré vedú v koridore Masarykovej ulice alebo v jej bezprostrednej blízkosti. Návrh revitalizácie má zohľadniť dostupnosť a trasovanie sietí, najmä vo vzťahu k novonavrhovanému vybavenostnému objektu a osvetleniu.

Pri práci s technickou infraštruktúrou sa odporúča **minimalizovať zásahy do koreňových zón drevín** a rešpektovať ochranné pásma vedení.

Požiadavky na riešenie:

- riešenia pre novonavrhovaný vybavenostný objekt (napr. pitná voda, kanalizácia, elektrická energia),
- návrh sústavy verejného osvetlenia, ktorá bude funkčná, estetická a minimalizujúca svetelné znečistenie,
- **využitie smart technológií** na zvýšenie kvality správy a užívateľského komfortu (napr. senzory vlhkosti, verejné Wi-Fi, informačné body),
- rešpektovanie existujúcich vedení a ich ochranných pásiem
- návrh **hospodárenia s dažďovou vodou** v súlade s kapitolou 7 vrátane prírody blízkych spôsobov vsakovania, zadržiavania a opätovného využitia vody.

10. Kritéria hodnotenia návrhov

Súťažné návrhy budú posudzované porotou na **základe nasledovných hlavných kritérií**. Kritériá nie sú zoradené podľa dôležitosti; porota ich bude posudzovať komplexne, s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých návrhov.

Hodnotiace kritériá:

- **Urbanisticko-architektonická kvalita riešenia**
– logika a čitateľnosť priestorového usporiadania, mierka, proporcie a funkčné väzby
- **Kvalita krajinárskeho riešenia a práce so zeleňou**
– rešpektovanie a doplnenie existujúcej vegetácie, ekologická stabilita, práca s mikroklimou
- **Funkčná náplň a programová primeranosť**
– komplexnosť riešenia, zohľadnenie potrieb rôznych cieľových skupín, vyváženie tichých a aktívnych zón
- **Práca s verejným priestorom a pobytová kvalita**
– mierka, komfort, prístupnosť, inkluzivita, vytváranie atraktívneho a bezpečného prostredia
- **Udržateľnosť riešenia**
– návrh údržbovo nenáročných prvkov, prírode blízkych riešení a hospodárenia s vodou
- **Realizovateľnosť a ekonomická primeranosť**
– predpokladaná investičná náročnosť, technická uskutočniteľnosť, súlad so stanovenou PHZ

11. Predpokladané investičné náklady

Táto kapitola slúži ako rámcová informácia o predpokladaných nákladoch na realizáciu návrhu a má usmerniť súťažiacich pri uvažovaní o primeranosti rozsahu a ambícii riešenia.

Rozsah nákladov:

- Predpokladaná investičná hodnota revitalizácie riešeného územia je stanovená na 1 291 748 EUR s DPH, v súlade so štúdiou uskutočniteľnosti.
- Suma zahŕňa výdavky na komplexnú realizáciu celého rozsahu návrhu revitalizácie vrátane všetkých funkčných, prevádzkových, krajinárskych, architektonických a technických prvkov riešenia.
- Realizácia je krytá finančnými prostriedkami z externých zdrojov, v súčasnosti už so schváleným projektovým zámerom. Súťažiacim odporúčame zoznámiť sa s predmetnou výzvou a jej parametrami:

Názov výzvy: Výzva na podporu rozvoja prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

Kód výzvy: PSK-MIRRI-008-2024-ITI-EFRR

Link na výzvu: <https://portal.itms21.sk/vyhlasena-vyzva/?id=2958>

Všetky relevantné informácie k výzve (celé znenie výzvy + prílohy) sú uvedené v spodnej časti s názvom: Doplnujúce informácie a dokumenty

- Do sumy nie sú zahrnuté náklady na odkúpenie nehnuteľností mimo riešenej parcely a prípadnú obnovu domu č. 37 (Sándor Bretz).

Poznámka:

Súťažiaci nie sú povinní rozpočtovať svoj návrh, avšak návrh by mal byť koncepčne realizovateľný v uvedenom finančnom rámci.

12. Etapizácia realizácie

Realizácia návrhu sa predpokladá ako celok, nie po etapách. Súťažiaci nemusia vo svojom návrhu navrhovať delenie na fázy alebo čiastkové etapy. Návrh by však mal byť premyslený ako realizovateľný ucelený projekt, ktorý v prípade potreby umožní logickú organizáciu výstavby a realizácie bez narušenia celkovej koncepcie a funkčnosti riešeného územia.

13. Záver

Toto zadanie bolo vypracované ako podklad pre spracovanie návrhov v rámci súťaže návrhov na revitalizáciu parku na Masarykovej ulici v Prešove. Cieľom súťaže je získať kvalitný návrh, ktorý prispeje k zvýšeniu kvality mestského prostredia, posilní environmentálnu stabilitu a naplní očakávania verejnosti. Vyhlasovateľ sa teší na tvorivé, profesionálne a zodpovedné prístupy, ktoré prinesú novú hodnotu tomuto významnému verejnemu priestoru.

